

Mire van szükség tehát?

Oktatni kell a mezőgazdasági ismereteket úgy, hogy ne a tanuló költözzön el egy nagyvárosi, mezőgazdasági képzést adó intézménybe, 50–100 km-re, ami önmagában agyrém, kiszakítva a tulajdonképpeni természetes gyakorlati környezetből –, hanem az oktatási intézmény kerüljön megfelelő környezetbe, ahol speciális *térségi igényt* elégít ki az ott élő lakosság teljes megelégedésére.

Ezt a kezdeményezést fogadta el és támogatja:

– Észak-Rajna-Westfália tarto-

mány minisztériuma 1,5 millió márkával;

– Csongrád Megye Közgyűlése 30 millió forinttal,

– Pusztamérges község azzal, hogy 6,1 hektár nagyságú közművesített – víz, gáz, villany – telket bocsátott ingyenesen rendelkezésre, az épületet építtetőként készíttette el, így tulajdonosa is lesz annak; beszerezte az iskola működéséhez szükséges engedélyt; viseli a fenntartás költségeit és

– gondoskodik arról, hogy az épületet elkészülte után minimum 25 éves időtartamra az ifjú-

ság mezőgazdasági képzésére használják.

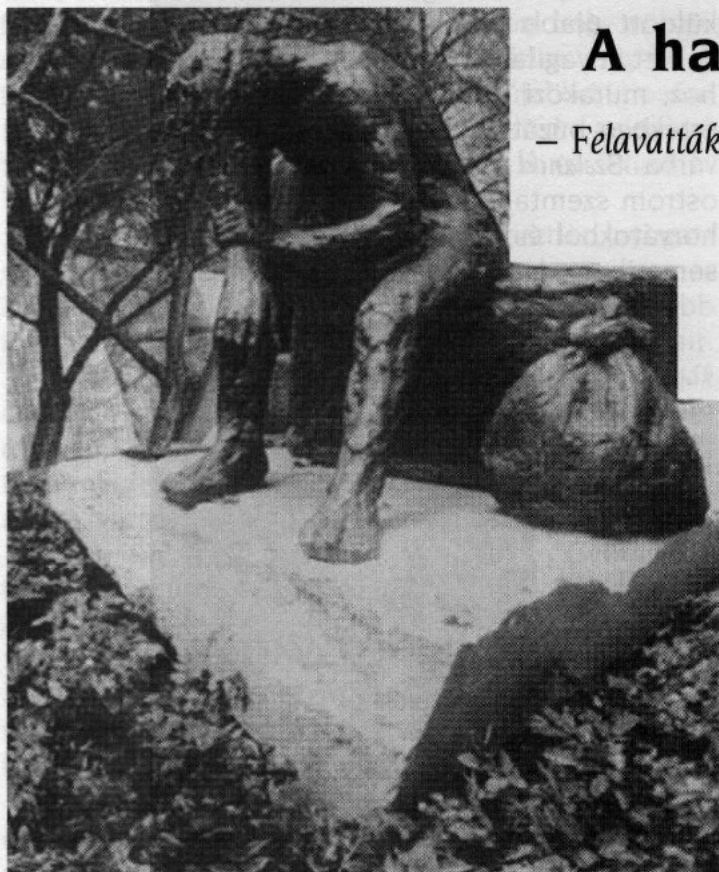
Hogy mit és mennyit fog nyújtani ez az ifjúságnak és felnőtt korúaknak egyaránt?

Amire és amennyire alkalmassá tesszük.

Börcsök Antal
polgármester

a falu

a magyar vidékfejlesztési
folyóirat
1996/4. számából



A halálos fáradtság szobra

– Felavatták az Elűzött nemzetek emlékművét Bácsalmáson –

zösségeket kimozdítani szülőföldjükről, kitépni a talajból, amelyből vétettek, „csak vagonkérdés”, e két zsarnok párhuzamos természetének találkozási pontja.

Az emlékmű, amelyet az elűzöttek tiszteletére hazánk déli határának közelében, Bácsalmáson állítottak fel, sokféle gondolattársítást foglal magában és sugároz szét. Fusz György szobrászművész alkotása mintha Rodin „Gondolkodó”-jának kései, megfáradt utóda lenne (s annak a sok, rodini ihletésre készült, egykor még reményt adni akaró köztéri bronzfigurának is rokona, amilyen például az „Olvasó munkás” volt a Csepeli Vasmű előtt). De a kétségbeesés, ami leroskadt alakjából árad, a „Nem bírta hát...” mindent elsöprő érzése, amit a szánakozó szemlélőnek kell átvennie, távolról még Varga Imre Radnóti-szobrával is összefüggésbe hozza ezt a bácsalmási templomkertben lemaradt, halálosan kimerült, s talán „vándorló fájdalomként” többé már bokát és térdet mozdítani nem akaró alakot.

A *batyu*, amit letett, önálló szimbólum. „Egy batyuvall jöttek!” – ezzel vádoltak irígyek, potyalesők, a máséba beülni akarók zsidót és svábot ebben a hazában, „egy batyuvall menjenek is!” – követelték demagógok, feljelentők, hullarablók, amikor olyan világ lett itt, hogy rikácsolásuk betölthette a földet és eget. A *batyu*, mint a XX. század egyik jelképe – lásd Trischler Ferenc alkotásán is, a pécsi Lenau Ház udvarán – – : hát nem szégyen ez?

És még olyanokról is tudunk, akiknél egy lepedőből csavart *batyu*, egy átfunkcionálódott gabonaszák sem volt, amikor elhajtották őket.

Ember Mária

„Mint kiűzött király országa széléről...”: Petőfi használja ezt a hasonlatot a kietlen pusztán, télen lemenő Napra, s mi eltűnődhetünk – a múlt század és az azt megelőzők még csak elűzött királyokat ismertek. *Lear* is az, *Shakespeare*-nél, a „megtört király”, kit elkergettek gonosz lányai, s *Prospero* is az, a „*Vihar*”-ban, Milánó hercege, kit kapzsi bátyja „tisztogatott ki” a hatalomból.

De egész népeket elűzni: ez a XX. század találmánya. *Ketten*, a gyűlölködésben mesterek, írták be nevüket e felfedezésük révén korunk történelmébe: *Hitler* és *Sztálin*. Az a vélekedés, hogy népcsoportokat, emberi kö-